

ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΤΖΕΚΤ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΤΗΣ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Το Δίον ήταν μια αρχαιότατη πόλη στρατηγικής σημασίας και μια από τις πιο φημισμένες μακεδονικές πολιτείες. Η γεωγραφική θέση του αρχαίου Δίου τοποθετείται στους ανατολικούς πρόποδες του Ολύμπου, εκεί όπου σήμερα βρίσκεται η ομώνυμη κωμόπολη.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η πόλη φαίνεται να ιδρύθηκε από τους Περραιβούς της Θεσσαλίας, προς τιμήν του Δία. Το όνομα της πόλης αποδίδεται στον Δία. Κάθε χρόνο γίνονταν τα «Δία», με κέντρο τον ναό του πατέρα των θεών. Στο Δίον τελούνταν και Ολυμπιακοί Αγώνες και επινίκιες εορτές και θυσίες.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

Το Δίον έγινε εκπολιτιστικό κέντρο στα χρόνια του προοδευτικού βασιλιά Αρχέλαου της Μακεδονίας, ο οποίος επέλεξε την πόλη λόγω της σύνδεσής της με τη λατρεία των Μουσών και του Δία. Ο βασιλιάς αυτός κατέστησε την πόλη πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο στη Μακεδονία, εφάμιλλο με τους Δελφούς και την Ολυμπία. Έτσι, οικοδομήθηκαν ναοί, θέατρο, στάδιο, τείχη και τοποθετήθηκαν γλυπτά και αγάλματα.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

Μετά τον θάνατο του Μεγάλου Αλεξάνδρου, ο στρατηγός της Αιτωλικής Συμπολιτείας Σκόπας λεηλάτησε το Δίον και ο ναός του Δία πυρπολήθηκε. Μετά την υποταγή της Μακεδονίας στους Ρωμαίους η πόλη άρχισε να απολαμβάνει τη φιλελεύθερη πολιτική του Αυγούστου και ήταν ημιανεξάρτητη επαρχία, με δικό της νόμισμα και αυτοδιοίκηση.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

Στις αρχές του 19ου αι. τα ερείπια του Δίου είχαν χαθεί μέσα στην πυκνή βλάστηση και τα νερά. Ο Άγγλος συνταγματάρχης και περιηγητής Ουίλιαμ Μάρτιν Ληκ, που σταμάτησε στο Δίον την 21η Δεκεμβρίου του 1806, ήταν ο πρώτος που ταύτισε με βεβαιότητα τη θέση του αρχαίου Δίου και την έκανε γνωστή στην επιστήμη. Οι αρχαιολογικές έρευνες στην περιοχή ξεκίνησαν το 1928 και το 1973 συνεχίστηκαν υπό την εποπτεία του καθηγητή Δημητρίου Παντερμαλή.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

Η αρχαιολογική σκαπάνη έφερε στο φως το Ιερό της Ίσιδας και άλλων θεών της Αιγύπτου, τον μικρό ναό της Υπολυμπιδίας Αφροδίτης, το αρχαιότατο Ιερό της Δήμητρας, ελληνιστικό θέατρο της εποχής του Φιλίππου του Ε΄, ρωμαϊκό θέατρο του 2ου αιώνα, στάδιο, την έπαυλη του θεού Διονύσου με τα υπέροχα ψηφιδωτά, νεκροταφείο, καταστήματα, λίθινες στήλες (στο τέμενος του Δία), ωδείο, τείχη, μουσικά όργανα (όπως η ύδραυλις, ένα πνευστό μουσικό όργανο) και λουτρό.

Στο Δίον λειτουργεί από το 1983 αρχαιολογικό μουσείο και σε αυτό εκτίθενται όλα τα ευρήματα του Δίου και της υπόλοιπης Πιερίας.

ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΔΙΟΝ

ΟΙ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Οι Φίλιπποι ήταν αρχαία πόλη της Ανατολικής Μακεδονίας με αρχικό όνομα Κρηνίδες, που βρίσκεται στο σημερινό νομό Καβάλας. Η περιοχή των Φιλίππων κατοικείται τουλάχιστον από αυτόχθονες από την Νεολιθική Εποχή αδιαλείπτως.

ΟΙ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Η ιστορία του οικισμού των Φιλίππων αρχίζει στα 360/359 π.Χ. όταν άποικοι από τη Θάσο ιδρύουν την πρώτη πόλη, τις Κρηνίδες. Όταν στα 356 π.Χ. απειλούνται από τους Θράκες, ζητούν τη βοήθεια του Φιλίππου Β' (πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου). Εκείνος, διαβλέποντας την οικονομική και στρατηγική σημασία της πόλης, την καταλαμβάνει, την οχυρώνει και τη μετονομάζει σε Φιλίππους.

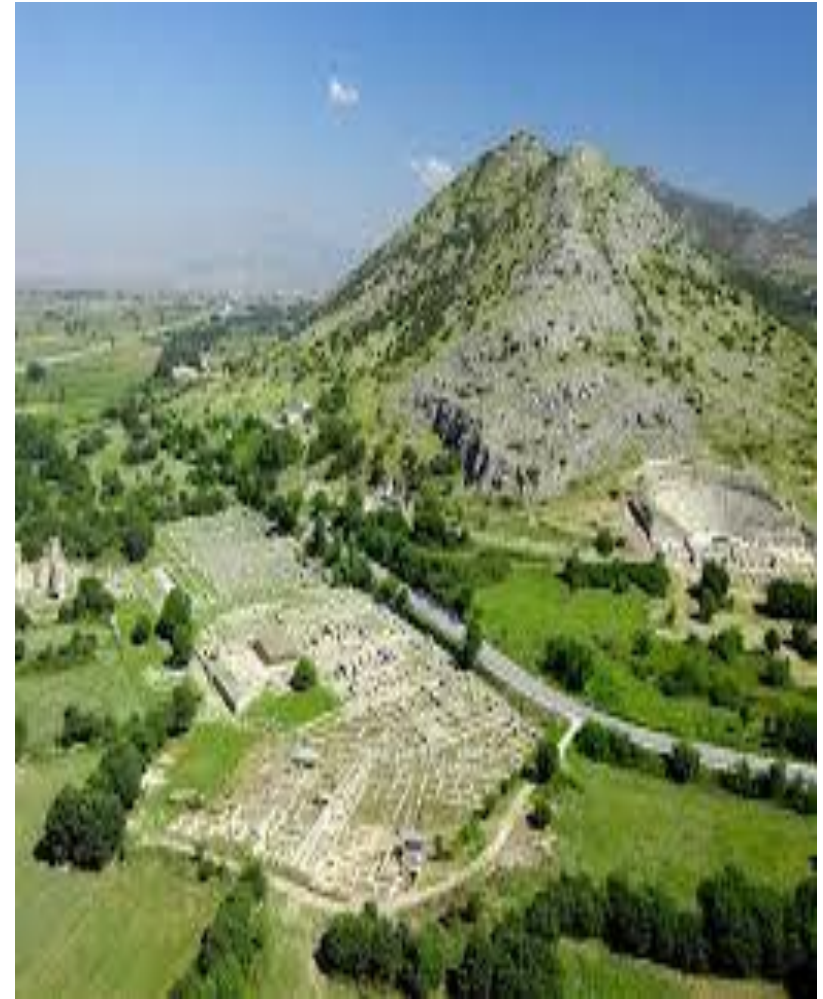
ΟΙ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Μετά τη μάχη των Φιλίππων, το 42 π.Χ., η πόλη γίνεται ρωμαϊκή αποικία και αποκτά ιδιαίτερη σημασία εξαιτίας της θέσης της πάνω στην Εγνατία οδό. Πολύ σημαντική χρονολογία υπήρξε το έτος 49 ή 50 μ.Χ., όταν ο Απόστολος Παύλος επισκέφθηκε τους Φιλίππους και ίδρυσε την πρώτη χριστιανική Εκκλησία της Ευρώπης. Το γεγονός αυτό ανέδειξε την πόλη σε μητρόπολη του Χριστιανισμού. Κατά τους Βυζαντινούς χρόνους (963 με 969 μ.Χ.) ανοικοδομούνται τα τείχη της πόλης και κτίζονται οι πύργοι και το τείχος της ακρόπολης.

ΟΙ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Η ανασκαφική έρευνα άρχισε στους Φιλίππους στα 1914, από τη Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή. Μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, η Αρχαιολογική Υπηρεσία και η Αρχαιολογική Εταιρεία διενήργησαν συστηματικές ανασκαφές. Σήμερα, η Αρχαιολογική Υπηρεσία, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και η Γαλλική Αρχαιολογική Σχολή συνεχίζουν την αρχαιολογική έρευνα. Τα ευρήματα των ανασκαφών εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Φιλίππων. Αναστηλωτικές εργασίες έχουν γίνει στα περισσότερα μνημεία του αρχαιολογικού χώρου Φιλίππων.

ΟΙ ΦΙΛΙΠΠΟΙ

Η ΒΕΡΓΙΝΑ

Η Βεργίνα είναι μικρή κωμόπολη στη Μακεδονία, στον Νομό Ημαθίας. Η κωμόπολη βρίσκεται στη θέση των αρχαίων Αιγών, πρωτεύουσας της αρχαίας Μακεδονίας, και έγινε παγκοσμίως γνωστή το 1977, όταν η Πανεπιστημιακή Ανασκαφή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου, υπό τον καθηγητή αρχαιολογίας Μανόλη Ανδρόνικο και τους συνεργάτες του, ανακάλυψε τους τόπους ταφής των Μακεδόνων βασιλέων

Η ΒΕΡΓΙΝΑ

Ανάμεσα στους άλλους τάφους και ένα ταφικό μνημείο που, σύμφωνα με την επιχειρηματολογία του Ανδρόνικου, ήταν του βασιλιά Φιλίππου Β΄, πατέρα του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Η ανακάλυψη αυτών των ευρημάτων πιστοποίησε και τη θέση της αρχαίας πόλης των Αιγών, της πρώτης πρωτεύουσας του μακεδονικού βασιλείου.

Η ΒΕΡΓΙΝΑ

Το 1937 το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης με πρωτοβουλία του καθηγητή αρχαιολογίας Κωνσταντίνου Ρωμαίου, αποφάσισε να ιδρύσει στη Βεργίνα πανεπιστημιακή ανασκαφή για την εκπαίδευση των φοιτητών του. Ο Κ. Ρωμαίος ανέσκαψε περισσότερα τμήματα του θεωρούμενου ανακτόρου και έναν μακεδονικό τάφο, ο οποίος προς τιμήν τού ανασκαφέα του ονομάζεται "τάφος του Ρωμαίου" [8], αλλά και πάλι οι ανασκαφές διακόπηκαν λόγω του ελληνοϊταλικού πολέμου το 1940. Μετά τον πόλεμο οι ανασκαφές επαναλήφθηκαν κατά την περίοδο 1950 με 1960 και το υπόλοιπο του "ανακτόρου" ήρθε στην επιφάνεια.

Η ΒΕΡΓΙΝΑ

Ο αρχαιολόγος Μανόλης Ανδρόνικος πείστηκε από τον καθηγητή του Κ. Ρωμαίο ότι ένας λοφίσκος, που ανήκε στους τύμβους του νεκροταφείου της αρχαίας πόλης και λεγόταν "η Μεγάλη Τούμπα", έκρυβε σημαντικούς τάφους. Το 1977 ο Ανδρόνικος ξεκίνησε μια ανασκαφή έξι εβδομάδων στην Τούμπα αυτή και ανακάλυψε τέσσερα θαμμένα ταφικά κτίσματα, τα δύο από τα οποία ήταν ασύλητα από τυμβωρύχους.

Η ΒΕΡΓΙΝΑ

Τρεις ακόμα τάφοι βρέθηκαν το 1980. Οι ανασκαφές στη Μεγάλη Τούμπα συνεχίστηκαν και κατά τις δεκαετίες του 1980 και του 1990. Τον Μάρτιο του 2014 ανακαλύφθηκαν στη Βεργίνα πέντε ακόμη βασιλικοί τάφοι, οι οποίοι, στη φάση της έρευνας, πιθανολογείται ότι ανήκουν στον Αλέξανδρο τον Α΄ και την οικογένειά του ή στην οικογένεια του Κάσσανδρου της Μακεδονίας.

Η ΒΕΡΓΙΝΑ

